

Tema:

“Organizarea aprovizionării cu materiale medicale a instituțiilor și formațiunilor ocrotirii sănătății în situații excepționale”.

Autor: Anatolie Bulgac, doctor în științe medicale,
asistent universitar,

Catedra “Medicină militară și a calamităților”

Planul prelegerii:

1. Factorii ce influențează organizarea aprovizionării cu materiale medicale.

2. Grupele de materiale necesare pentru aprovizionarea instituțiilor și formațiunilor medicale în situații excepționale și caracteristica lor.

a) materiale medico – sanitare

b) materiale sanitaro - gospodărești

c) materiale speciale

3. Izvoarele de aprovizionare cu materiale medicale, sanitaro-gospodărești și speciale a instituțiilor și formațiunilor serviciului asistență medicală de urgență pentru situații excepționale.

4. Păstrarea materialelor medicale. Persoanele de răspândire pentru crearea rezervelor necesare în instituțiile ocrotirii sănătății. Documentele necesare pentru primirea materialelor medicale.

5. Misiunile principale ale farmaciilor centrale municipale, raionale și orășenești în situații excepționale.

• Acordarea ajutorului medical corespunzător la timp și tratamentul lezaților în calamitățile naturale și tehnogene depind direct de existența materialelor medicale și de organizarea corectă a aprovizionării medicale a instituțiilor și formațiunilor asistenței medicale de urgență în dezastre.

• *Organizarea aprovizionării cu materiale poate fi influențată de mai mulți factori:*

- 1) **volumul și structura pierderilor sanitare;**
- 2) **condițiile naturale regionale;**
- 3) **gradul de dezvoltare social-economică a regiunii, în special a ocrotirii sănătății;**
- 4) **instruirea în prealabil și pregătirea efectivului, utilajului medical pentru lucru în situații excepționale;**
- 5) **caracterul și nivelul de dezvoltare a rețelei de drumuri.**

MATERIALELE NECESARE PENTRU ÎNZESTRAREA INSTITUȚIILOR ȘI FORMAȚIUNILOR SAMUSE

- **Materialele** cu care sunt înzestrate instituțiile și formațiunile medicale pentru lucru în situații excepționale pot fi împărțite în **trei grupe**:
 - a) medicale;**
 - b) sanitaro-gospodărești;**
 - c) speciale.**
- Aceste grupe de materiale asigură profilaxia lezărilor, acordarea ajutorului medical de urgență și tratamentul complex al lezaților.

Materialele medicale includ:

- toate formele medicamentoase folosite în practica medicală;
- instrumentarul și aparatajul medical și farmaceutic;
- materialele de sutură (catgut, ață chirurgicală din mătase, capron, lavsan ș.a.);
- materialele de pansament;
- sângele, plasma și substituenții sanguini;
- oxigenul;
- produsele biologice (serurile și vaccinurile);
- reactivele de laborator;
- materialele de dezinfecție, dezinfecție și deratizare;
- materialele de imobilizare și transport (atelele, ghipsul, brancardele, chingile sanitare);
- autospecialele (autolaboratoarele, instalațiile de duș și dezinfecție);
- alte materiale (genți sanitare, lăzi de ambalaj, sticle etc.).

Materialele sanitaro-gospodărești:

- mobila de gospodărie și mobila pentru bolnavi;
- îmbrăcămintea și încălțăminte specială (echipamentul special pentru cadrul medical și pentru bolnavi);
- lenjeria de corp și de pat;
- utilajul pentru bucătărie și ospătărie ș.a.

Materiale speciale:

- mijloacele de protecție individuală, inclusiv medicale (**trusa individuală, pachetul individual antichimic, pachetul individual de pansament**) – menite pentru acordarea primului ajutor lezaților contaminați cu substanțe radioactive toxice, bacteriene;
- aparatele de recunoaștere chimică și bacteriologică;
- mijloacele de legătură (de telecomunicație) și înștiințare;
- aparatajul dozimetric;
- elementele de alimentare a aparatelor;
- instalațiile de încălzire și electrică;
- utilajul demontabil pentru mijloacele de transport ș.a.

Sursele de aprovizionare cu materiale medicale, sanitaro-gospodărești și speciale

Cu materiale medicale:

- din rezerva intangibilă de materiale a instituțiilor și formațiunilor SAMUSE creată conform tabelii temporare de aprovizionare;
- de la întreprinderile farmaceutice;
- din rezervele nescăzute statale;
- prin finanțarea din bugetul republican (local), pentru crearea bazei materiale medicale în rezervă nescăzută;
- prin folosirea unor mijloace medico-veterinare de la serviciile veterinare;
- din materialele medicale ale altor ministere și departamente;
- din materialele medicale de aprovizionare curentă a instituțiilor medicale;
- din materialele medicale aflate în focar, care mai pot fi folosite.

Sursele de aprovizionare sanitaro-gospodărești și speciale

Cu materiale sanitaro-gospodărești se completează (dacă nu sunt îndeajuns) din instituțiile ministerelor și departamentelor prin hotărârea comisiilor pentru situații excepționale ale municipiilor, raioanelor, orașelor, sectoarelor teritoriale (paturi, saltele, lenjerie de corp și de pat, stofă, bumbac ș.a.).

Cu materiale speciale sunt aprovizionate de statele majore ale protecției civile locale la comenzile lor. Nomenclatura mijloacelor materiale speciale se stabilește în funcție de destinația instituției ocrotirii sănătății.

- Asigurarea cu materiale speciale și sanitaro-gospodărești a instituțiilor și formațiunilor medicale destinate asistenței medicale de urgență de asemenea se efectuează în conformitate cu tabelele de înzestrare și ordinea stabilită din rezervele materiale statale.

Păstrarea materialelor medicale

- Pentru păstrarea corectă a materialelor medicale sunt necesare:
 - amenajarea încăperii cu polițe, dulapuri, stelaje, safeuri etc.;
 - menținerea depozitului în curățenie și respectarea condițiilor corespunzătoare (temperatura, umiditatea ș.a.);
 - paza depozitului și respectarea regulilor anti-incendiare;
 - evidența strictă și corectă a materialelor aflate la păstrare;
 - controlul sistematic asupra respectării normelor de păstrare a materialelor (analize, controale periodice, probe, verificări ș.a.).

Cerințe pentru păstrarea materialelor medicale

- Materialele medicale se păstrează conform următoarelor cerințe:
 - **după destinație:** materialele în rezervă nescăzută și de folosire curentă se păstrează aparte;
 - **după tipul materialelor:** toate formele medicamentoase folosite în practica medicală, preparatele bacteriene, reactivele, materialele de pansament, obiectele pentru farmacii ș.a. se păstrează aparte;
 - **după condițiile speciale de păstrare:** materialele care necesită o anumită temperatură, umiditate etc. trebuie să fie protejate de lumină.
- În afară de aceasta, **se evidențiază și se păstrează separat:**
 - substanțele deosebit de otrăvitoare (o **listă specială**);
 - mijloacele medicamentoase otrăvitoare (**lista A**);
 - mijloacele medicamentoase cu efect puternic (**lista B**), pentru care sunt stabilite reguli speciale de păstrare.

Cerințe pentru păstrarea materialelor medicale

Substanțele deosebit de otrăvitoare se păstrează în dulapuri de metal sau safeuri. Pe dinafară, ușile trebuie să fie capitonate cu tablă de oțel, ferestrele – zăbrelete cu gratii de metal, pereții – tencuiți și vopșiți (vopsea de ulei), podeaua – acoperită cu linoleum. Pe dulapurile (safeurile) în care se păstrează substanțele otrăvitoare trebuie să fie inscripții: „Venena A”, „Otrăvitoare”. Aceste dulapuri (safeuri) trebuie să fie sigilate și conectate la sistemul de semnalizare.

Mijloacele medicamentoase cu efect puternic (lista B) se păstrează într-un depozit aparte sau în safeuri cu inscripția pe ușă: „**Heroica B**” „**Cu efect puternic**”. Materialele medicale se păstrează în ambalaje aparte pentru fiecare formațiune medicală. Pe fiecare ambalaj se scrie denumirea depozitului și a substanței (medicamentului), masa tarei (fără dop) și netă, timpul pregătirii și data analizei, numele de familie al împachetatorului, data împachetării, apoi se încheie eticheta „**Otravă! Fiți prudenți!**” și eticheta cu imaginea craniului și oaselor încrucișate.

Cerințe pentru păstrarea materialelor medicale

- **Materialele inflamabile** se păstrează aparte, conform unor reguli speciale. Este interzisă păstrarea materialelor în dezordine.
- Pentru păstrarea mai eficientă a obiectelor din gumă, cauciuc, ele trebuie protejate de acțiunea luminii (mai ales de razele solare directe) și a curenților de aer, iar temperatura de păstrare să oscileze între 0 și 20°C.
- **Buteliile de oxigen**, în număr de până la cinci, se păstrează în poziție verticală, la o temperatură de până la +35°C și protejate de acțiunea razelor solare directe. În depozit (farmacie) trebuie să fie instrucția și regulile de comportare cu baloanele de oxigen, placarde cu interzicerea fumatului ș.a.
- **!!!Sunt interzise categoric** încărcarea și descărcarea buteliilor de oxigen folosind mănuși și haine îmbibate cu ulei, transportarea lor (pline sau deșarte) împreună cu benzina, petrolul, cu diferite uleiuri ș.a.

Cerințe pentru păstrarea materialelor medicale

- **Tot aparatajul, până la punerea în rezerva nescăzută, trebuie să fie examinat în acțiune;** buteliile să fie umplute cu oxigen până la presiunea cuvenită. Pernuțele cu oxigen – semi-umflate, articolele din gumă – presărate cu talc, iar instrumentarul chirurgical – conservat.
- Încăperea în care se păstrează materialele medicale pentru situații excepționale trebuie să asigure livrarea operativă a acestora formațiunilor medicale.
- Materialele medicale din rezerva nescăzută pentru situații excepționale nu pot fi folosite la aprovizionarea curentă până la expirarea termenului de păstrare și până la împrăștierea lor.
 - **Responsabili de crearea rezervelor nescăzute de materiale pentru instituțiile și formațiunile medicale sunt conducătorii acestor instituții medicale.** Controlul sistematic asupra acumulării, păstrării și împrăștiării materialelor medicale în rezervă nescăzută este efectuat de medicul-șef adjunct în problemele medicale.

Cerințe pentru păstrarea materialelor medicale

- **Înlocuirea unor materiale medicale cu altele** se permite doar cu condiția ca aceasta să nu ducă la scăderea eficacității acordării ajutorului medical, tratamentului lezaților și bolnavilor în situații excepționale. **Responsabil de împrăștierea la timp a materialelor medicale în rezerva nescăzută este șeful farmaciei spitalului**, iar în spitalele fără farmacii – asistenta medicală superioară a spitalului.
- În situații excepționale, dacă este imposibil de a completa concomitent secțiile spitalului și formațiunile medicale create, prioritatea le aparține formațiunilor medicale.
- **Normele de înzestrare (aprovizionare) și păstrare în rezervele nescăzute a materialelor medicale în instituțiile medicale se determină de organele de conducere ale ocrotirii sănătății regionale**, care țin cont de particularitățile existente, caracterul catastrofelor posibile, dar și conform tabelii temporare de înzestrare a acestora.

Cerințe pentru păstrarea materialelor medicale

Instituțiilor medicale republicane, orășenești și raionale li se indică planuri-sarcini pentru pregătirea și crearea formațiunilor medicale corespunzătoare, cu indicarea misiunilor și termenelor de pregătire pentru lucru în situații excepționale. Primind indicațiile corespunzătoare, conducătorii instituțiilor medicale determină modalitățile, ordinea și termenele de acumulare a rezervelor nescăzute de materiale medicale și alte materiale, indică persoana responsabilă de pregătirea cererilor, primirea materialelor, păstrarea și împrospătarea (reînnoirea) lor.

Cererile pentru rezervele nescăzute de materiale medicale sunt analizate de șeful farmaciei spitalului, sub conducerea medicului-șef adjunct în problemele medicale, în corespundere cu tabela de aprovizionare a secțiilor spitalului și formațiunilor medicale pentru lucru în situații excepționale.

Cererile pentru instituțiile și formațiunile medicale se semnează de medicul-șef și contabilul spitalului. În cereri se indică contul de plată pentru achiziționarea materialelor solicitate. Comenzile (cererile) se coordonează de organul superior de administrare a ocrotirii sănătății și se trimit organelor de dotare (sau se prezintă la instituția de achiziționare).

Documentele necesare pentru achiziționarea materialelor medicale

- Persoanele care primesc materialele medicale pentru rezerva nescăzută trebuie să prezinte următoarele documente:
 - **procura;**
 - **buletinul de identitate;**
 - **bonul de livrare (foaia de comandă).**
 - Materialele se primesc de la depozitul indicat în bonul de livrare. Transportarea materialelor, îmbarcarea și debarcarea se efectuează de către destinatar.

ORGANELE DE APROVIZIONARE CU MATERIALE MEDICALE ȘI MISIUNILE LOR

- Aprovizionarea cu materialele necesare a instituțiilor și formațiunilor medicale pentru lucru în situații excepționale este una din condițiile principale de pregătire a acestora pentru îndeplinirea misiunilor indicate.
- Aprovizionarea cu materiale medicale poate fi efectuată prin mai multe surse, inclusiv prin intermediul organelor și instituțiilor, asociațiilor, firmelor farmaceutice, farmaciilor centrale, municipale, orășenești și de sector.

Misiunile principale ale farmaciilor centrale, municipale, orașenești și raionale (de sector) în situații excepționale

- **Determinarea necesarului** în materiale medico-sanitare, sanitaro-gospodărești și speciale pentru asigurarea instituțiilor ocrotirii sănătății în situații excepționale.
- **Studierea situației posibile și planificarea aprovizionării** instituțiilor și formațiunilor medicale, asigurarea populației cu medicamente în situații excepționale.
- **Pregătirea personalului instituțiilor farmaceutice** pentru lucru în situații excepționale.
- **Participarea la crearea rezervelor nescăzute de materiale medicale** pentru instituțiile medicale pentru lucru în situații excepționale.
- **Crearea rezervelor nescăzute de materiale de bază** în instituțiile farmaceutice, acumularea, păstrarea și împrăștierea rezervelor nescăzute pentru aprovizionarea instituțiilor și formațiunilor Serviciului Asistență Medicală de Urgență.

Misiunile principale ale farmaciilor centrale, municipale, orășenești și raionale (de sector) în situații excepționale

- **Pregătirea și asigurarea livrării organizate și operative a materialelor medicale instituțiilor și formațiunilor medicale în termene limitate.**
- **Studierea posibilităților pentru folosirea în aprovizionarea instituțiilor medicale din resursele locale (oxigen, apă distilată, materiale de pansament ș.a.).**
- **Controlul asupra folosirii raționale și economice a materialelor medicale, reîmpărțirea la instituțiile medicale în conformitate cu situația creată în caz de catastrofe și situații excepționale .**
- **Evidența strictă și darea de seamă cu privire la dinamica (mișcarea) materialelor medicale.**
- **Organizarea protecției personalului și a mijloacelor materiale în condițiile situațiilor excepționale, ridicarea stabilității de funcționare a obiectelor farmaceutice corespunzătoare.**

Mulțumesc pentru atenție!

